

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

5925 *Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte parc Fotovoltaic Can Gaià, polígon 31, parcel·la 964 del T.M. de Felanitx (11a/2022)*

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 18 de maig de 2022, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte parc Fotovoltaic Can Gaià, polígon 31, parcel·la 964 del T.M. de Felanitx, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a les lletres a) i b) de l'article 13.2 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o en l'annex 2 d'aquesta llei.

Entre els projectes inclosos a l'annex 2, el projecte del parc fotovoltaic «Can Gaià» per les seves característiques s'inclou al punt 6 del grup 2, Energia:

Instal·lacions per a la producció d'energia elèctrica a partir d'energia solar, destinada a la venda a la xarxa, següents:

- Instal·lacions amb una ocupació de més de 2 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud mitjana del PDS d'energia.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. A més, s'han de complir les prescripcions de l'article 21 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

El projecte consisteix en la construcció d'un parc fotovoltaic generador d'electricitat en mitja tensió connectat a la xarxa elèctrica de mitja tensió, ubicat dins la parcel·la 964 del polígon 31 i el punt de connexió es realitzarà a la S/E Portocolom que es troba a uns 150 metres en línia recta de la parcel·la, classificades com a sòl rústic, en la categoria del sòl rústic general (SRG) al municipi de Felanitx.

D'acord amb el Decret 33/2015, BOIB núm. 73 de 16 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears es tracta d'una instal·lació fotovoltaica tipus C, i l'àmbit del parc fotovoltaic està situat en zona d'aptitud fotovoltaica mitjana.

L'ocupació poligonal del parc fotovoltaic és de 40.383 m², un 64,19% de la superfície de la parcel·la. La instal·lació estarà formada per 11.088 panells solars de 490 Wp per produir 5.433,12 kVA de potència total, 20 inversors de 250 kW de potència nominal unitària. Les estructures metàl·liques de suport aniran clavades al terreny.

L'alçada màxima dels panells serà de 2,97 m² des del terra i l'alçada mínima serà d'uns 0,8 metres. El tancament del parc proposat és un tancament metàl·lic de tipus xarxa cinètica de 2 metres d'alçada aixecada 0,2 metres del sòl per deixar passar la fauna. L'accés al parc es produeix des del carrer del Vapor Santuari. Es tracta d'un terreny en poc pendent. Es projecten una sèrie d'edificacions lligades al parc fotovoltaic, dos centres de transformació, en dos edificis prefabricats de formigó de 6,060x 2,38x 2,585 m i un centre de maniobra i mesura CMM, edifici prefabricat de formigó de 5,99x2,2x2,55 m, i un centre de control.

El punt de connexió per al parc se preveu a la S/E Portocolom que es troba a uns 150 metres en línia recta de la parcel·la, se situa al Polígon 31, Parcel·la 1185 en les coordenades aproximades UTM,(FUS 31 ED50) X: 520.311 , I: 4.363.524; per dur a terme la connexió es realitzarà:

- Connexió a la S/E Portocolom.
- Tram de 200 m de Línia de Mitjana Tensió soterrada des del punt de connexió fins a Centre de Maniobra i Mesura situat a les coordenades UTM, (FUS 31 ED50) X:520.220, I: 4.363.633.
- La línia discorr junt al carrer del Vapor Santueri.
- Centre de Maniobra i Mesura (d'ara endavant CMM FOTOVOLTAIC) situat a l'interior de la finca (polígon 31 parcel·la 964).
- A partir del CMM, la línia serà privada de mitja tensió soterrada.

La relació superfície en ha ocupada pel parc fotovoltaic/potència total de pic instal·lada en MW del parc fotovoltaic és de 0,74.

Segons el PTM, la parcel·la està classificada com a sòl rústic, en la categoria de sòl rústic general (SRG). A més, estan situades dins la Unitat del Paisatge UP6-Llevant. Es situa sobre Sòl Rústic General-Secà dins el Pla General de Felanitx, adaptat a les Directrius d'Ordenació Territorial i la Llei d'Espais Naturals, el 24 de juliol de 2002.

No afecta cap espai de rellevància ambiental definit a la Llei 5/2005, de 26 de maig LECO (ENP i XN2000) ni la LEN (Llei 1/91, de 30 de gener). L'àmbit del projecte se situa dins Zona d'Alt Risc d'Incendi segons IV PGDIF. No està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) d'Erosió, Eslavissament o Inundació. Tampoc es troba afectat per domini públic hidràulic de les aigües superficials, ni per les seves zones de protecció (servitud, policia), ni per zones inundables o potencialment inundables.

El parc fotovoltaic projectat es localitza sobre la MAS 1820M2 denominada Cala d'Or, és un aqüífer poc profund i la massa es troba en mal estat (químic i quantitatiu). El nivell de la vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers és moderat i la zona està afectada per diversos perímetres de restriccions màximes i moderades de pous de proveïment urbà. Segons l'art. 87 del PHIB 2019, dins el perímetre de restriccions màximes i moderades, l'activitat projectada s'entén com a permesa sense perjudici de les autoritzacions sectorials preceptives.

D'acord amb l'informe de Patrimoni històric del Consell: «en l'esmentada referència cadastral no s'afecta directament cap espai amb cautela patrimonial, malgrat que la zona pugui tenir valors paisatgístics, històrics o etnològics».

Referent a la vegetació, es tracta d'una àrea forestal (marina i garriga arbrada d'ullastre amb pi blanc i puntualment sabina) en un entorn dominant de mosaic agroforestal de cultius de fruiters de secà, explotacions extractives, carretera, etc. La parcel·la es troba sobre l'hàbitat «Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae» i «Hypochoerido-Brachypodietum retusi» que correspon a l'Hàbitat no prioritari 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics.

Quan a la fauna segons la quadrícula 5x5 amb el codi 504 del Bioatles de l'IDEIB, no apareix cap espècie catalogada ni amenaçada. I Segons la quadrícula 5x5 amb el codi 513 del Bioatles de l'IDEIB, apareixen les següents espècies catalogades i amenaçades excloent les espècies marines a les quals el projecte no afectarà per trobar-se allunyat:

Tàxon (Espècie)	Nom comú (Espècie)	Catalogat	Amenaçat	Endèmic
Rhinolophus ferrumequinum	Ratapinyada de ferradura grossa	Sí	Sí	No endèmic

I les següents espècies catalogades no amenaçades:

Tàxon (Espècie)	Nom comú (Espècie)	Catalogat	Amenaçat	Endèmic
Macroprotodon mauritanicus	Serp de garriga	Sí	No	No endèmic
Falco peregrinus	Falcó	Sí	No	No endèmic
Rhinolophus hipposideros	Ratapinyada de ferradura petita	Sí	No	No endèmic
Testudo hermanni	Tortuga mediterrània	Sí	No	No endèmic
Myotis myotis	Ratapinyada gran	Sí	No	No endèmic
Rhamnus alaternus	Llampúgol, Aladern	Sí	No	No endèmic

Totes elles incloses al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial (RD 139/2011) excepte el Llampúgol que es troba al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005).

Segons l'informe del Servei de Protecció d'Espècies a la zona on s'ubica el projecte no hi ha constància de la presència d'espècies protegides. Ni hi ha constància de la presència de cap niu de rapinyaires a la zona on s'ubica el parc fotovoltaic.

La parcel·la no es troba dins àrea de protecció contra la col·lisió i electrocució de l'avifauna. Però sí està afectada per una servitud aeronàutica i una servitud radioelèctrica.

Referent al paisatge, D'acord amb la conca visual analitzada, el parc serà visible des d'un 4,4% del terreny analitzat, en concret, el nou parc és

més visible des de l'oest, per el pendent del terreny. Per tant, sembla que la major visibilitat es concentra en el pla llunyà (entre 1.500-3.00 m). A més, l'estudi d'incidència paisatgística aportat, considera que la qualitat visual de la zona és mitjana i la fragilitat paisatgística és mitjana.

En relació amb la valoració paisatgística, la parcel·la té un grau de valoració paisatgístic alt, molt alt i extraordinari segons el plànol 3 del PTIM sobre Integració Paisatgística i planejament coherent.

El promotor del projecte és VENTAJA SOLAR 17, S.L. i l'òrgan substantiu la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. La vida útil de la instal·lació s'estima en 25 anys i el pressupost d'execució material és de 3.993.285,08 €. Es preveu un estalvi d'emissions de CO2 anual de 5.846.299,5 Kg/any.

3. Avaluació dels efectes previsibles

A la fase de construcció, es produiran impactes sobre la qualitat de l'aire (renous, pols i fums) produïts pels moviments de terra, transport de materials, les emissions de vehicles i maquinària. Alteració de l'estructura edífica (es produirà ocupació i afecció en el terreny per l'excavació i cimentació amb formigó de les instal·lacions, compactació dels terrenys...); desbrossament de la vegetació forestal consolidada (marina i garriga arbrada d'ullastre amb pi blanc i puntualment savina) amb la pèrdua de l'hàbitat d'Interès Comunitari 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics present a l'àrea d'implantació dels mòduls fotovoltaics. L'alteració i pèrdua dels hàbitats faunístics, molèsties a la fauna pel renou que poden derivar en canvis en el seu comportament, la pèrdua de refugi de micromamífers, insectes i rèptils, i la pèrdua de zones de campeig i alimentació d'aus, a conseqüència del desbrossament de la vegetació. Impactes paisatgístics produïts per l'anivellació del terreny, perforació i col·locació de les estructures de suport, realització de rases i forats, la construcció d'infraestructures energètiques auxiliars, la substitució de la vegetació forestal per a la implantació dels panells. Respecte als residus es produirà augment de residus de construcció i de demolició així com de residus assimilats a residus sòlids urbans i la possible contaminació del sòl o l'aqüífer per vessaments accidentals de substàncies perilloses; efectes sobre la població com molèsties pels renous i la generació de pols per les obres i finalment, l'ocupació de sòl rústic. Risc d'incendi per trobar-se dins una ZAR. Referent als impactes positius de la fase d'obres, es preveuen la creació d'ocupació laboral i una inversió econòmica local. Així mateix, la implantació d'una barrera vegetal en les zones on no hi ha, permetrà minimitzar encara més la visibilitat del parc fotovoltaic.

A la fase de funcionament els principals impactes seran sobre el consum d'aigua per la neteja dels panells fotovoltaics, cal destacar la presència d'una pedrera activa aferrada a la parcel·la, reg pel manteniment dels 3 primers anys de la barrera vegetal; sobre l'avifauna per col·lisió o electrocució, sobre el paisatge, es produirà una alteració del paisatge forestal de la zona amb ocupació del sòl rústic i la impossibilitat de recuperació de l'àrea forestal eliminada durant mínim 25 anys, més el temps necessari per tornar a la situació de consolidació actual.

També es poden donar fuites o vessaments accidentals d'olis o gasos, com l'hexafluorur de sofre, generació de residus d'aparells electrònics o elèctrics (RAEE) durant les tasques de manteniment i reposició dels mòduls fotovoltaics; molèsties a la fauna per la presència del personal al parc; possible contaminació de l'aqüífer. Risc d'incendi.

Quant als impactes positius de la fase d'explotació del parc fotovoltaic, són l'estalvi de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera (es preveu un estalvi d'emissions de CO2 anual de 5.846.299,5 Kg/any), juntament amb la generació d'energia elèctrica a partir d'energia solar renovable; la producció de beneficis socioeconòmics directes i indirectes, individuals i col·lectius, i la creació d'ocupació laboral. El manteniment de la barrera vegetal que contribuirà a tenir una millor qualitat de l'aire, el seu ús com a refugi per a la fauna existent i integrar el parc fotovoltaic dins el paisatge, el pasturatge per controlar el substrat herbaci natural envers d'herbicides, que a la vegada introdueix un ús ramader al parc que abans no tenia.

A la fase de desmantellament de la instal·lació una vegada finalitzada la seva vida útil, el principal efecte és la generació de residus, principalment, de RAEE i de construcció, a més de deixar de generar energia elèctrica amb font renovable. També es produiran efectes puntuals sobre la qualitat atmosfèrica (emissió de pols, partícules en suspensió, renous i gasos d'efecte hivernacle); possible risc de contaminació del sòl; molèsties a la fauna i a la població pels renous...

Quant als impactes positius de la fase de desmantellament, es preveuen: la creació d'ocupació laboral i la restauració del terreny i el paisatge al seu estat original.

Ateses les característiques i situació dels terrenys, encara que s'apliquin les mesures preventives i correctores del document ambiental, les afeccions ambientals poden ser significatives.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte a: GOB, Associació de Veïns i propietaris Pro-Portocolom de Portocolom, Amics de la Terra, Terraferida, Direcció Insular de Territori i Paisatge i a la Direcció Insular de Patrimoni, a l'ajuntament de Felanitx, Direcció Insular

d'Urbanisme, Direcció General de Recursos Hídrics, Servei de Protecció d'Espècies, Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural i al Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera. El dia d'avui dins l'expedient consten els informes següents:

i. Dia 08 de març de 2022 tenen entrada (VALIB 81668) ofici i informe favorable per part del Servei de Protecció d'Espècies.

ii. Dia 29 de març de 2022 tenen entrada (RE SAA núm.262) ofici i informe del Servei de Patrimoni Històric que indica que: «en l'esmentada referència cadastral no s'afecta directament cap espai amb cautela patrimonial, malgrat la zona pugui tenir valors paisatgístics, històrics o etnològics. Atès l'exposat no es requerirà cap actuació prèvia de la protecció de patrimoni. Cas de localitzar-se en la fase d'execució del projecte algun tipus d'element patrimonial, es comunicarà a les instàncies pertinents dins el termini de 48 hores que marca la llei per establir eventuais mesures correctores, si s'escau.»

iii. Dia 29 de març de 2022 tenen entrada (VALIB 88176) ofici i informe per part del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl que conclou:

«a) ... l'estudi ambiental no valora la possibilitat d'executar el projecte en una ubicació que actualment tingui un altre ús (agrícola, extractiu, erm, etc.), possiblement més adequat, amb un impacte menor i que no afecti superfície forestal consolidada.

b)...cara a la reducció d'emissions d'efecte hivernacle, no resulta especialment adequat que aquest sigui a partir de l'execució d'instal·lacions que suposin un canvi d'ús de terrenys forestals arbrats consolidats, tenint en compte que existeixen múltiples alternatives a la mateixa zona.

c)...aquests mateixos terrenys forestals existents que quedarien potencialment afectats pel projecte, per se suposen un embornal estable de carboni immobilitzat.

d) El Pla Forestal de les Illes Balears actualment vigent, identifica la importància d'aquestes àrees de transició agrícola-forestal en entorns de dominància de la matriu agrícola.

e) Tal i com exposa el projecte tècnic, i de conformitat amb el propi PDSE (Annex F), s'estableix que el projecte prioritzarà la localització de les instal·lacions en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu de baixa productivitat, fet que és contradictori amb l'alternativa escollida.

f) Altrament, el PDSE determina que l'explotador de la instal·lació serà el responsable del desmantellament de les instal·lacions i de la restauració de l'estat natural de l'emplaçament previ a l'execució de la instal·lació. En aquest sentit, el document presentat no aporta suficient informació respecte a aquest aspecte, tenint en compte la dificultat de restaurar aquest tipus de marines o garrigues d'ullastre consolidades.

g)...la instal·lació fotovoltaica projectada és contigua a una explotació extractiva de calcària en actiu (Núm. 517, Sayma), aspecte fins a cert punt contradictori pel que fa a la idoneïtat de la seva localització.

h)...Tenint en compte que la zona afectada pel projecte es correspon amb una APR d'Incendis Forestals, de conformitat amb el fet que les Zones d'Alt Risc d'Incendi Forestal (ZAR) delimiten aquestes (art. 76 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears), i tot i que el Projecte i l'Estudi Ambiental en facin menció, es considera contradictori que la localització final escollida coincideixi gairebé en la seva totalitat amb una Àrea de Prevenció de Riscs.

i) Respecte al risc d'incendi forestal durant la fase de construcció i explotació del parc fotovoltaic no es fa menció ni es tenen en compte les prescripcions establertes pel Decret 125/2007, de 5 d'octubre...

iv. Dia 07 d'abril de 2022 tenen entrada (RE SAA núm.285) còpia de l'acord del CIOTU i de l'informe conjunt emès el 04 d'abril de 2022 pel Servei d'Ordenació del Territori i el Servei Tècnic d'Urbanisme

«La Comissió Insular acorda informar favorablement l'esmentat projecte d'acord amb les observacions de l'informe conjunt emès el 15 de març de 2022 pel Servei d'Ordenació del Territori i el Servei Tècnic d'Urbanisme:

1) Cal evitar l'aparició d'elements aliens a la construcció tradicional en les noves edificacions projectades, per tal de donar compliment a les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides a la Norma 22 del PTIM i millorar així la integració paisatgística de la nova instal·lació.

Així mateix, es fa l'observació següent:

2) Seria convenient aportar renders incorporant els panells i la barrera vegetal des dels principals punt d'observació (a l'alçada d'un cotxe o un vianant) per tal de poder comprovar l'efecte de les mesures proposades.»

v. Dia 20 d'abril de 2022 tenen entrada (VALIB 93848) ofici i informe per part del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera que considera: «El projecte s'alinea amb els objectius establerts a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic, en matèria de reduccions emissions de CO₂, així com de suficiència energètica, establertes a la llei esmentada, i per tant té un impacte positiu sobre el tipus de consum energètic.

Seria convenient que el projecte avaluï la possibilitat d'instal·lar equips de emmagatzematge energètic per donar compliment a l'art 43 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer de canvi climàtic i transició energètica.»

vi. Dia 02 de maig de 2022 tenen entrada (VALIB 96468) ofici i informe per part del Servei d'Estudis i Planificació que informa

favorablement amb condicionants: «1. Es prioritzarà la neteja en sec de les plaques fotovoltaïques. En cas de voler utilitzar aigües regenerades per a la neteja de plaques, en compliment del RD 1620/2007 de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic i de la reutilització de les aigües regenerades, s'haurà de sol·licitar la corresponent concessió de reutilització, la qual es regirà per l'esmentada normativa. 2. Atès que la zona presenta un nivell de la vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers moderat, s'atindrà al que disposa l'art. 2 punt 1 c) del Decret llei 1 /2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística: «Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluacions ambientals, i es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: El projecte consisteix en la construcció d'un parc fotovoltaic generador d'electricitat en mitja tensió connectat a la xarxa elèctrica de mitja tensió, ubicat dins la parcel·la 964 del polígon 31 i el punt de connexió es realitzarà a la S/E Portocolom que es troba a uns 150 metres en línia recta de la parcel·la, classificades com a sòl rústic, en la categoria del sòl rústic general (SRG) al municipi de Felanitx.

Es tracta d'una instal·lació fotovoltaica tipus C, i l'àmbit del parc fotovoltaic està situat en zona d'aptitud fotovoltaica mitjana. L'ocupació poligonal del parc fotovoltaic és de 40.383 m², un 64,19% de la superfície de la parcel·la. La instal·lació estarà formada per 11.088 panells solars de 490 Wp per produir 5.433,12 kVA de potència total, 20 inversors de 250 kW de potència nominal unitària.

La vida útil de la instal·lació s'estima en 25 anys i el pressupost d'execució material és de 3.993.285,08 €. Es preveu un estalvi d'emissions de CO₂ anual de 5.846.299,5 Kg/any.

2. Ubicació del projecte: Segons el PTM, la parcel·la està classificada com a sòl rústic, en la categoria de sòl rústic general (SRG) i d'acord amb el Pla General de Felanitx se situa sobre Sòl Rústic General-Secà. A més, estan situades dins la Unitat del Paisatge UP6-Llevant.

No afecta cap espai de rellevància ambiental definit a la Llei 5/2005, de 26 de maig LECO (ENP i XN2000) ni la LEN (Llei 1/91, de 30 de gener). L'àmbit del projecte se situa dins Zona d'Alt Risc d'Incendi segons IV PGDIF., no està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) d'Erosió, Esllavissament o Inundació, ni per domini públic hidràulic de les aigües superficials, ni per les seves zones de protecció (servitud, policia), ni per zones inundables o potencialment inundables.

El parc fotovoltaic projectat es localitza sobre la MAS 1820M2 denominada Cala d'Or, el nivell de la vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers és moderat i la zona està afectada per diversos perímetres de restriccions màximes i moderades de pous de proveïment urbà.

S'ubica dins una àrea forestal (marina i garriga arbrada d'ullastre amb pi blanc i puntualment sabina) en un entorn dominant de mosaic agroforestal de cultius de fruiters de secà, explotacions extractives, carretera, etc. La parcel·la es troba sobre l'hàbitat «Cneorotricocci-Ceratonietum siliquae» i «Hypochoerido-Brachypodietum retusi» que correspon a l'Hàbitat no prioritari 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics. Està afectada per una servitud aeronàutica i una servitud radioelèctrica i fora d'àrea de protecció contra la col·lisió i electrocució de l'avifauna. La parcel·la té un grau de valoració paisatgística alt, molt alt i extraordinari segons el plànol 3 del PTIM sobre Integració Paisatgística i planejament coherent.

3. Característiques del potencial impacte: els principals impactes són sobre el sòl pels moviments de terres i l'anivellació del terreny durant la instal·lació dels panells fotovoltaics, de les edificacions auxiliars prefabricades, del cablejat soterrat, i el compactament del sòl; sobre la vegetació forestal pel desbrossament de la vegetació existent a la zona d'implantació; sobre l'eliminació de l'hàbitat existent, i la impossibilitat de recuperar-lo durant mínim 25 anys; sobre la fauna per la pèrdua de refugi de micromamífers, insectes, aus i rèptils a conseqüència del desbrossament de la vegetació; ocupació directa de sòl rústic; la possible contaminació del sòl o l'aqüífer per vessaments accidentals d'olis i altres substàncies perilloses i possible contaminació atmosfèrica per fuites de gasos dielèctrics, com l'hexafluorur de sofre, durant el manteniment preventiu dels equips elèctrics; possible contaminació de l'aqüífer, el qual té vulnerabilitat moderada a la contaminació i afectat per diversos perímetres de restriccions màximes i moderades de pous de proveïment urbà; l'impacte visual damunt el paisatge i els residus generats en les fases de construcció funcionament i desmantellament de la planta fotovoltaica.

Tot i que es tracta d'una instal·lació temporal, no es pot considerar que els impactes sobre el sòl i la vegetació forestal i sobre l'hàbitat 5330 present a l'àrea d'implantació del camp fotovoltaic, siguin impactes reversibles a curt termini, la recuperació requereix d'un període de temps dilatat. Altres impactes com és el cas dels residus, afeccions a la fauna, el paisatge, vessaments, consum d'aigua i el risc d'incendi... sí que es poden mitigar mitjançant la correcta gestió.

Els impactes ambientals positius són l'estalvi de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera juntament amb la generació d'energia elèctrica a partir d'energia solar renovable.

Atesa la naturalesa del projecte, tot i que s'apliquen mesures preventives i correctives al document ambiental, aquestes no són suficients per

mitigar l'efecte global sobre el medi ambient atès que:

- No es presenta cap mesura compensatòria per l'ocupació de 40.383 m2 de superfície forestal consolidada ni per la pèrdua de l'Hàbitat 5330 que suposa un embornal natural de CO2 que s'eliminarà amb el desbrossament dels terrenys per a la implantació del parc fotovoltaic. Ni presenten cap tipus de mesura de compensació agronòmica pel canvi d'ús del sòl.
- No s'ha duit a terme cap inventari del nombre d'exemplars d'espècies arbòries i arbustives a eliminar.
- Referent al compliment de les mesures i els condicionants ambientals establerts per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaïques tipus C segons l'annex F del Decret 33/2015, revisat el document ambiental, tot i que s'assegura que es compleixen amb totes les mesures i condicionants de l'annex F per a instal·lacions fotovoltaïques tipus C, es detecta que no es compleixen els següents punts:

SOL-A01: Dins de l'àmbit del projecte es prioritzarà la localització de les instal·lacions en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu amb baixa productivitat. En aquest cas, el projecte s'ubica a una superfície forestal consolidada la qual s'haurà d'eliminar.

SOL-C01: Es gestionaran adequadament els residus generats amb motiu de les diverses actuacions associades a les infraestructures fotovoltaïques, de manera que es minimitzin els efectes negatius sobre el sòl.

S'inclou un pla de desmantellament i gestió de Residus que no es troba inclòs al pressupost.

SOL-C03: En els projectes s'especificarà quins sistemes s'usaran per combatre l'acumulació de sal o de pols sobre les plaques per tal de

poder avaluar-ne l'impacte, i evitar l'afectació sobre el rendiment de les plaques. S'indica que faran neteja manual o poc mecanitzada amb aigua, amb poca freqüència o esporàdica, quan els panells estiguin molt bruts o per exigències del contracte de manteniment.

Tenint en compte que el projecte s'executa al costat d'una pedrera activa d'explotació de marès «Sayma», aquestes neteges s'hauran de fer regularment amb el consegüent consum d'aigua.

SOL-D02: Es prendran en consideració les característiques orogràfiques de l'àmbit per a emplaçar la instal·lació allà on es provoqui menys impacte visual i paisatgístic. Es valorarà l'impacte acumulatiu derivat de la instal·lació d'una nova instal·lació fotovoltaica propera o adjacent a una instal·lació preexistent o en tràmit. Es realitzarà una anàlisi d'alternatives de localització i d'avantatges i inconvenients de la possible implantació en terrenys més allunyats de la instal·lació preexistent o en tràmit.

L'Anàlisi de les alternatives del document ambiental només inclou una alternativa d'ubicació de les mateixes característiques que la seleccionada, no valora la possibilitat d'executar el projecte en una ubicació que actualment tingui un altre ús (agrícola, extractiu, erm, etc.), possiblement més adequat, amb un impacte menor i que no afecti superfície forestal consolidada.

SOL-F03: Es redactaran i implantaran els corresponents plans d'autoprotecció d'incendis forestals per a les instal·lacions ubicades en zones de risc d'incendi forestal, se'n definiran els accessos i es garantirà l'arribada i maniobra de vehicles pesants, d'acord amb la normativa sectorial vigent.

No es té en compte, d'acord amb el projecte la instal·lació s'ubica fora de la zona de risc forestal. Les mesures contra incendis que presenten són inadequades: no tenen en compte les prescripcions establertes pel Decret 125/2005, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, ni per la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, tot i que els terrenys se situen a una zona d'Alt Risc d'Incendi.

SOL-H01: Es farà una anàlisi detallada dels hàbitats presents i la seva distribució, a fi d'adequar la implantació dels mòduls fotovoltaics a la tipologia i distribució d'aquests, i especialment a la preservació d'aquells que siguin d'interès comunitari de caràcter prioritari.

Els mòduls s'implanten sobre l'Hàbitat «Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae» i «Hypochoerido-Brachypodietum retusi» que correspon a l'Hàbitat d'Interès Comunitari 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics.

- Referent a l'impacte paisatgístic no s'aporten renders incorporant els panells i la barrera vegetal des dels principals punt d'observació per tal de poder comprovar si les mesures correctores proposades són suficients per mitigar-lo.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte

"Parc Fotovoltaic Can Gaià, polígon 31, parcel·la 964 del T.M. de Felanitx", redactat i signat per l'enginyer tècnic industrial Jordi Quer

Sopeña i Antoni bisbal Palou amb data de Novembre de 2021, i el document ambiental realitzat pel biòleg Daniel Ramon Manera i la geògrafa Antònia Torres Pérez de data de desembre de 2021, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013.

Indicar, també, que segons el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, l'avaluació d'impacte ambiental avaluarà els riscos prevists. Per altra banda, segons la Llei 6/1999, de 3 d'Abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de Mesures Tributàries modificada pel Decret llei 2/2016, de 22 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, els usos ubicats a les àrees de prevenció de riscos només es poden autoritzar amb l'informe previ favorable de l'administració competent en matèria de medi ambient. Queden exceptuats de l'esmentat informe preceptiu les APR d'erosió i les de contaminació o vulnerabilitat d'aqüífers. Per tant, és necessari aquest informe atès que el parc es troba a una APR d'incendis. Cal recordar que el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl indicava al seu informe: «...En el mateix PDSE (Anex 4), es determina que s'evitarà l'afectació a zones delimitades com de prevenció de risc (per inundació, erosió, esllavissada o incendi) en els instruments territorials disponibles i confirmats a l'àmbit local. Tenint en compte que la zona afectada pel projecte es correspon amb una APR d'Incendis Forestals, de conformitat amb el fet que les Zones d'Alt Risc d'Incendi Forestal (ZAR) delimiten aquestes (art. 76 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears), i tot i que el Projecte i l'Estudi Ambiental en facin menció, es considera contradictori que la localització final escollida coincideixi gairebé en la seva totalitat amb una Àrea de Prevenció de Riscos.», se'n deriva la possible inviabilitat del projecte.

L'estudi d'Impacte Ambiental continuarà com a mínim el que estableixen, l'article 35 de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'Annex VI, i l'article 21 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, així com les consideracions següents:

S'hauran de presentar alternatives segons es recull a l'article 2.1.b del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost i a l'article 35 i a l'annex VI de la Llei 21/2013, de 9 de desembre. Cal que s'incloguin alternatives d'ubicació en las que el sòl tingui un altre ús distint al Forestal.

Les alternatives han de ser raonables i tècnicament i ambientalment viables. S'ha d'incloure, per a cada alternativa examinada, la identificació, quantificació i valoració dels efectes significatius previsibles de les activitats projectades sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o el desmantellament del projecte.

S'ha de realitzar un inventari del nombre del nombre d'exemplars d'espècies arbòries i arbustives a eliminar.

Cal incorporar mesures compensatòries en les alternatives que suposin ocupació de superfície forestal consolidada i pèrdua de l'Hàbitat 5330, a més s'hauria de tenir en compte la introducció de mesures de compensació agronòmica pel canvi d'ús del sòl.

L'Estudi d'Impacte Ambiental haurà de presentar mesures correctores i preventives específiques, (indicant l'objectiu, descripció, moment d'aplicació, encarregat de gestionar-les), per a cada una de les fases del projecte, així com prescriu el punt 5 de l'annex VI de la Llei 21/13 d'avaluació ambiental, que assegurin reduir les principals afeccions del projecte, en matèria de residus, de paisatge, d'alteració i pèrdua dels hàbitats faunístics, molèsties a la fauna, risc d'incendis, atmosfera, destrucció de la vegetació, alteració de l'estructura edàfica...

S'haurà de designar un auditor ambiental que serà responsable de vigilar que es compleixin les mesures preventives i correctores a aplicar, principalment la pantalla vegetal, el seguiment ambiental i el desmantellament; a més de l'elaboració d'informes.

Cal avaluar el consum d'aigua necessari per a la neteja dels panells fotovoltaics, per al càlcul s'ha de tenir en compte que el projecte s'executa al costat d'una pedrera activa d'explotació de marès «Sayma» i pel reg de la barrera vegetal.

Caldria incorporar un pla d'actuació, protecció i d'evacuació de la instal·lació fotovoltaica contra possibles incendis forestals en el projecte. A més, s'haurien de tenir en compte les prescripcions establertes pel Decret 125/2005, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, ni per la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, tot i que els terrenys es situen a una zona d'Alt Risc d'Incendi.

Cal concretar, per a la fase de desmantellament, cada una de les actuacions que es proposin per dur a terme la restauració ambiental dels terrenys afectats a l'estat natural de l'emplaçament previ a l'execució de la instal·lació. S'haurà de tenir en compte la dificultat de restaurar aquest tipus de marines o garrigues d'ullastre consolidades.

Cal evitar l'aparició d'elements aliens a la construcció tradicional en les noves edificacions plantejades, per tal de donar compliment a les condicions d'integració paisatgística i ambiental que recull la norma 22 del PTIM.

S'haurà de realitzar un estudi paisatgístic de la zona i de la funcionalitat de la pantalla vegetal incorporant simulacions i/o fotomuntatges, la realització dels quals haurà de ser als tres plans de distància (curta, mitjana i llarga) i des de diferents posicions ubicades sobre nuclis,

principals rutes i punts d'observació del paisatge, des dels punts més alts i/o de les zones on sigui més visible. Amb tot, s'haurà de presentar també simulacions o fotomuntatges abans i després d'implantar la barrera vegetal amb l'alçada prevista. S'hauran d'incloure les fotografies de la parcel·la i de les zones properes.

Cal preveure, per a la fase de funcionament un manteniment preventiu de tots els equips elèctrics que continguin olis o gasos dielèctrics i controls periòdics del gas hexafluorur de sofre (SF6), mitjançant la verificació de la pressió o de la densitat i s'aplicaran mesures correctores si es detecten fuites. En les operacions de manteniment que impliquin el buidat de l'hexafluorur de sofre, s'haurà de recuperar el gas.

S'haurà de preveure realitzar mesures periòdiques del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica, de la línia elèctrica i de les edificacions auxiliars i s'haurà de complir amb l'establert al Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària sobre les emissions radioelèctriques i al Reial decret 337/2014, de 9 de maig, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-RAT 01 a 23 o a la normativa que els substitueixi.

S'hauran d'implementar mesures per tal d'evitar emissions durant la fase de manteniment, com l'ús de vehicles elèctrics per a realitzar les tasques de manteniment del parc i la instal·lació d'autoconsum fotovoltaic als edificis de la instal·lació.

S'haurà de manifestar el compromís del promotor per a realitzar la sembra de cultius herbacis a l'àrea del parc i poder complementar amb l'explotació de ramaderia ovina.

L'estudi d'Impacte Ambiental haurà de preveure les afeccions a la línia d'aigua que discorr per l'àmbit d'execució del projecte.

Avaluar la possibilitat d'instal·lar equips d'emmagatzematge energètic per donar compliment a l'art 43 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer de canvi climàtic i transició energètica.

D'acord amb l'article 39 de la Llei 21/2013 dintre el procediment substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, el promotor presentarà una sol·licitud d'inici de l'avaluació d'Impacte Ambiental ordinària, juntament amb la documentació següent:

- A. Document tècnic del projecte.
- B. Estudi d'Impacte Ambiental.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'Impacte Ambiental a informació pública per un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació en el BOIB i a la seva seu electrònica. A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que les administracions públiques afectades i les persones interessades a consultar són les següents:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Servei de Protecció d'Espècies del Departament de Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei d'Estudis i Planificació i d'Aigües Superficials de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl del Departament de Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Direcció Insular d'Urbanisme
- Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Direcció Insular de Patrimoni.
- Direcció General d'Emergències i Interior de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat.
- Ajuntament de Felanitx.
- AENA.
- AESA.
- GOB.

- Associació de Veïns i propietaris Pro-Portocolom de Portocolom.
- Terraferida.
- Amics de la Terra.

Segon. El present informe ambiental, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè tècnic d'Avaluació d'Impacte Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013

(Signat electrònicament: 11 de julio de 2022)

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

